

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU **STRANKE PENZIONERA-UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-383/22
Sarajevo, 01.04.2024. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos	Struktura
		(KM)	(%)
1.	Članarina	89.811,55	90,58
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.000,00	1,01
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	700,00	0,71
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	4.869,22	4,91
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	96.380,77	97,20
II	Ostali prihodi i drugo	2.771,50	2,80
	Izvori finansiranja (I+II)	99.152,27	100,00

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 84.234,90 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je SPU BiH.

Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-I-4/02 od 23.04.2002. godine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Hasana Kikića 8.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Dževahid Sokić, predsjednik stranke i Zorica Ostojić, potpredsjednica stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Amela Kunić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- SPU BiH,
- 4 kantonalna odbora i
- 29 gradskih i općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine izvršeni su u periodu od 2005. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da uspostavi evidencije o svojim nenovčanim donacijama i iste prijavi, da uspostavi pravovremene i pravilne evidencije o prihodima, rashodima, obavezama i novčanim tokovima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije ispoštovala sve preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Politička stranka je u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ukupne troškove u iznosu od 84.234,90 KM. U Planu utroška sredstava za 2021. godinu, stranka je planirala ukupne troškove u iznosu od 117.450,00 KM.

Uvidom u Plan utroška sredstava za 2021. godinu, Služba za reviziju je utvrdila da je politička stranka finansijska sredstva u iznosu od 9.257,75 KM utrošila mimo utvrđenog plana utroška sredstava za 2021. godinu, kako slijedi:

- Stranka je prekoračila planirane troškove telefona za 81,03 KM, troškove utrošene vode za 168,15 KM, troškove ostalih zakupnina za 60,25 KM, troškove ostalih rashoda za 1.191,76 KM i troškove prijevoza za 180,00 KM; i

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- U planu utroška sredstava za 2021. godinu, stranka nije predvidjela troškove taksi i novčanih kazni koje je ostvarila u iznosu od 132,40 KM i troškove dnevnica i putnih troškova koje je ostvarila u iznosu od 7.444,16 KM.

Na osnovu naprijed navedenog, utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, jer je dio finansijskih sredstva utrošila mimo utvrđenog Plana utroška sredstava za 2021. godinu.

b) Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 5. stav (4) i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je u toku 2021. godine koristila prostorije u vlasništvu Općine Centar. Za korištenje prostorija, Općina Centar je stranci fakturisala zakupninu za januar 2021. godine, te je aktom od 19.01.2021. godine obavijestila stranku da je Ugovor o zakupu poslovnih prostorija broj: 04-49-4-45/09 od 25.06.2009. godine, u ulici Hasana Kikića br. 8 istekao danom prestanka učešća vijećnika Stranke penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine u radu Općinskog vijeća Centar, te je obavijestila o komercijalnoj cijeni zakupa.

Prema odredbama Ugovora o o zakupu poslovnih prostorija broj: 04-49-4-45/09 od 25.06.2009. godine, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je plaćala mjesečnu zakupninu Općini Centar Sarajevo po utvrđenoj cijeni u iznosu od 1,00 KM po m² za 18,81 m² što ukupno iznosi 18,81 KM bez PDV-a, odnosno 22,01 KM sa PDV-om.

Prema odredbama Ugovora o zakupu poslovnih prostorija broj: 16-19-55-32/22 od 19.01.2022. godine, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine koristi poslovne prostorije u vlasništvu Općine Centar Sarajevo ukupne površine 24 m² uslovnog dijela prostora po cijeni od 16,80 KM/m².

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je stranka u periodu od 01.02.2021. godine do 15.02.2022. godine, kada je zaključen novi Ugovor o zakupu poslovnih prostorija broj: 16-19-55-32/22, u potpunosti bila oslobođena plaćanja zakupnine.

Služba za reviziju na osnovu gore navedenih činjenica, smatra da je korištenjem poslovnih prostorija Općine Centar Sarajevo površine 18,81 m² bez naknade u periodu od 01.02.2021. godine do 31.12.2021. godine, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine ostvarila nenovčanu donaciju od Općine Centar Sarajevo u iznosu od 3.476,09 KM², koja joj je odredbama člana 8. stav (1) tačka a)³ Zakona o finansiranju političkih stranaka zabranjena.

Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine prekršila je i odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer u finansijskom izvještaju nije prijavila nenovčanu donaciju Općine Centar Sarajevo.

c) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije vodila potpune i pravilne evidencije o svojim novčanim sredstvima na računima i blagajni, prihodima, rashodima i obavezama, te obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim

² Mjesečna zakupnina za 18 m² po komercijalnoj cijeni 16,80 KM/m² za period 01.02.2021. godine do 31.12.2021. godine.

³ Članom 8. stav (1) tačka a) Zakona o finansiranju političkih stranaka utvrđeno je da se finansiranje političkih stranaka zabranjuje organima uprave države BiH, entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH, te gradskim i općinskim organima. Stavom (2) istog člana propisano je da se zabrana iz stava (1) tačke a) ovog člana ne odnosi se na korištenje poslovnih prostorija, koje političke stranke koriste na osnovu odluke nadležnog organa.

izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Stranka u finansijskom izvještaju nije iskazala podatke o prometu ostvarenom putem transakcijskih računa u 2021. godini čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika. Takođe, stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila pravilne i potpune evidencije o prometu putem transakcijskih računa, te je dio evidencija iz ranijih godina evidentirala kao promet tekuće godine, što za posljedicu ima manje iskazane prihode i rashode političke stranke.

- U obrascu 2 iskazan je transakcijski račun OO Teočak broj: 1322700309772527 kod NLB banke d.d. sa sljedećim podacima: početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 300,78 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 497,92 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 484,50 KM i stanje na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 314,20 KM.

Uvidom u poslovne knjige, utvrđeno je da politička stranka na analitičkom kontu 1010023-*transakcijski račun OO Teočak* iskazala početno stanje na dan 01.01.2021. godine u iznosu od 300,78 KM, te je proknjižila izvode iz 2019. godine sa prometom ulaza u iznosu od 497,92 KM i prometom izlaza u iznosu od 484,50 KM.

Stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala izvode iz 2021. godine, već je promet ostvaren u 2019. godini iskazala kao promet 2021. godine.

Takođe je utvrđeno da je stranka izvršila knjiženje izvoda iz 2020. godine na analitičkim karticama konta transakcijskih računa OO Lukavac, OO Čapljina, OO Glamoč i OO Donji Vakuf. Stranka je troškove po osnovu naknada i prihode iz ranijeg perioda po osnovu budžeta evidentirala na kontima rashoda i prihoda iz ranijeg perioda.

- U poslovnim knjigama stranka na kontu 1009-*prelazni konto* iskazuje saldo u iznosu od 8.445,43 KM, od čega se 8.290,90 KM odnosi na početno stanje. Navedeno ukazuje da računovodstvene evidencije stranke nisu ispravno vođene, odnosno da nije evidentirana sva dokumentacija (izvodi, blagajnički izvještaji).

- (2) Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine nije u poslovnim knjigama uspostavila potpune i pravilne evidencije o prihodima od članarina čime je prekršila odredbe člana 13. Pravilnika.

- Uvidom u blagajničke izvještaje OO Centar Sarajevo utvrđeno je da je Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine u periodu od 08.12.2021. godine do 13.12.2021. godine naplatila članarinu od svojih članova za 2020., 2021. i 2022. godinu u ukupnom iznosu od 242,00 KM. Stranka je, međutim, dio prihoda od članarine u iznosu od 54,00 KM evidentirala u poslovnim knjigama na kontu 41808-*prihodi ranijeg perioda*, sredstva u iznosu od 172,00 KM je evidentirala na kontu 41003-*članarina u gotovini*, dok je članarinu za 2022. godinu u iznosu od 6,00 KM evidentirala na kontu 3810-*unaprijed naplaćeni prihodi od članarine u gotovini*.

Stranka je imala obavezu da svu naplaćenu članarinu evidentira na kontu prihoda od članarine u tekućoj godini.

Pored navedenog, a uvidom u dostavljene blagajničke izvještaje, utvrđeno je da podaci o saldu blagajne u poslovnim knjigama na dan 14.12.2021. godine ne odgovaraju podacima iz blagajničkog izvještaja od 14.12.2021. godine. Naime, saldo blagajne na dan 14.12.2021. godine je, prema podacima iz poslovnih knjiga, iznosio 181,29 KM, dok je u blagajničkom izvještaju iskazan saldo u iznosu od 179,20 KM.

-Politička stranka u poslovnim knjigama nije evidentirala prihode KO Tuzla po osnovu naplaćene članarine u iznosu od 66,20 KM i prihode OO Tuzla po osnovu naplaćene

članarine u iznosu od 207,60 KM. Prihodi po osnovu članarina, odnosno ukupni prihodi su, takođe, u godišnjem finansijskom izvještaju iskazani u manjem iznosu za 273,80 KM.

- (3) Uvidom u analitičke kartice dobavljača utvrđeno je da se na pojedinačnim karticama dobavljača prenosi ukupan promet prethodne godine umjesto početnog salda, što je suprotno računovodstvenim propisima. Pored navedenog, ističemo da je stranka u poslovnim knjigama izvršila međusobno zatvaranje potraživanja i obaveza na kontima 12802-*ostala kratkoročna potraživanja po osnovu članarina* i 32802-*ostale kratkoročne obaveze po osnovu članarina*.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Stranci penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,*
- *da prijavljuje sve priloge,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da vodi potpune i pravilne evidencije o svojim novčanim sredstvima na računima i blagajni, приходима, rashodima i obavezama, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Stranka penzionera-umirovljenika Bosne i Hercegovine je dostavila očitovanje na nalaze utvrđene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu. Uz očitovanje stranka je dostavila korigovane obrasce 2, 3 i 4 godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu. Služba za reviziju je uzela u obzir korigovane obrasce koje je politička stranka dostavila i u skladu s time korigovala nalaze revizije iz preliminarnog izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

Pomoćnik revizora

Rijad Selmanović